

Сегодня в Украине поставки молока на перерабатывающие предприятия проводятся с использованием транспортных средств молокоперерабатывающего предприятия, а молоко для переработки заготавливаемой преимущественно в сырьевых зонах молокоперерабатывающих предприятий. Однако, мы считаем, что нынче уделяется недостаточное внимание вопросам расширения сырьевой зоны за счет более активного привлечения ресурсов молока из хозяйств населения. Ситуация убыточности молочного животноводства остается одной из важных проблем для Украины. Дальнейшее преодоления кризиса на основе реформирования обязывает экономическую науку обосновать научные основы усовершенствования экономического механизма государственного регулирования молокопродуктов в секторе экономики.

Необходимость государственного регулирования молокопродуктов подкомплекса АПК обусловлена его отраслевой спецификой. Нестабильность, зависимость от природных условий, сезонный характер производства и поступления денежных средств медленный круговорот и оборот фондов, инфраструктура рынка животноводческой продукции и важность функционирования отрасли для жизнедеятельности человека требует особого определенного государством механизма регулирования развития молокопродуктов подкомплекса.

Еще одним фактором является сокращение спроса населения на украинское продовольствие, которое усилило упадок сельскохозяйственного производства, в свою очередь, вызвало снижение спроса со стороны сельского хозяйства на технику, запасные части, топливо, удобрения, услуги предприятий по хранению и переработке продукции.

Рынок молока формируется субъектами рыночных отношений, вступающих в товарообмен, и является неотъемлемой составной частью продовольственного рынка, развитие которого напрямую связан с уровнем жизни населения. Поэтому разработка организационно-экономических основ его формирования и эффективного функционирования имеет важное научное и практическое значение.

Литература

1. Рынок молочных продуктов Украины // [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.mobilnikplus.ru>
2. Животноводство // [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.voronova-on.ru/agroprom/animals/index.html>

Володимир Гнатюк
Тернопільський національний економічний університет

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА АВТОСЕРВІСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Багатогранність і складність виробничої структури автосервісних підприємств, виконуваних ними робіт та використовуваного технологічного обладнання зумовлюють широкий спектр забруднень навколишнього середовища. Виділимо такі основні види забруднень навколишнього середовища підприємствами автосервісу [1]:

- хімічне - викид хімічних сполук, які приводять до зміни хімічних властивостей навколишнього середовища, що негативно впливає на екосистему;
- механічне - забруднення навколишнього середовища агентами, які здійснюють механічний вплив без хіміко-фізичних наслідків;

– фізичне - теплове, світлове, шумове та електромагнітне забруднення, що змінює фізичні параметри середовища.

Шкідливі викиди підприємств автосервісу впливають на всі підсистеми навколишнього середовища - атмосферу, гідросферу, ґрунти, літосферу, флору та фауну, техносферу і ноосферу.

Екологічна безпека підприємств автосервісу може бути досягнута: шляхом підвищення культури виробництва; впровадження безвідходних та ресурсозберігаючих технологій технічного огляду і ремонту автомобілів, високим технічним рівнем транспортних засобів; використанням екологічно безпечних матеріалів для відновлення працездатності автомобілів; влаштуванням інженерних засобів захисту навколишнього середовища для забезпечення відповідності санітарно-гігієнічним нормативам рівнів забруднення атмосферного повітря, водних ресурсів і ґрунту [2].

Основними напрямками підвищення екологічної, санітарної безпеки на підприємствах автосервісу повинні бути наступні:

– розроблення і впровадження екологічно безпечних, безвідходних та ресурсозберігаючих технологій технічного огляду і ремонту автомобілів;

– використання технологій технічного огляду і ремонту на об'єктах автосервісу, адекватних рівню екологічної безпеки автотранспортних засобів;

– розробка заходів по скороченню виробничих викидів, скидів і відходів;

– використання екологічно чистих матеріалів і технологій;

– збір та утилізація власних виробничих відходів і надання аналогічних послуг експлуатаційними підприємствами;

– розроблення та впровадження системи економічного стимулювання дій персоналу щодо підвищення екологічної безпеки об'єктів автосервісу і т.п.

На підприємстві автосервісу (в залежності від його масштабів) може бути створений відділ охорони навколишнього середовища або введена посада еколога (інженера з охорони навколишнього середовища). Ефективність роботи підприємства щодо забезпечення власної екологічної безпеки в значній мірі залежить від роботи персоналу екологічної служби, основними завданнями якої є [3]:

– контроль за дотриманням на СТО інструкцій, стандартів і нормативів з охорони навколишнього середовища;

– контроль технологічних режимів роботи природоохоронних об'єктів;

– контроль за експлуатацією очисних і захисних споруд;

– контроль дотримання екологічних стандартів в районі розташування СТО;

– контроль відповідності стану технологічного устаткування екологічним вимогам;

– розробка та впровадження заходів по охороні навколишнього середовища, раціональному використанню природних ресурсів;

– розробка заходів по поліпшенню охорони навколишнього середовища на базі передового вітчизняного та зарубіжного досвіду;

– проведення екологічної експертизи проектів, нових технологій і нового обладнання СТО;

– проведення екологічної експертизи діяльності СТО;

– розробка заходів по запобіганню забруднення навколишнього середовища, попередження можливих аварій і катастроф;

– дотримання екологічних норм;

– розслідування причин і наслідків викидів шкідливих речовин в навколишнє середовище, підготовка пропозиції щодо їх попередження;

– створення на підприємстві ефективної системи екологічної інформації, ознайомлення працівників підприємства з вимогами екологічного законодавства;

– ведення екологічного моніторингу.

Оцінка запровадження екологічних заходів є базою економічного методу управління охороною навколишнього середовища на СТО. Оцінку ефективності даних заходів слід проводити враховуючи соціальні, екологічні, економічні, соціально-економічні, еколого-економічні результати. Економічна доцільність запровадження екологічних програм на автосервісних підприємствах визначається порівнянням економічних результатів з затратами на їх виконання при допомозі системи показників загальної та порівняльної ефективності природоохоронних затрат і чистого економічного ефекту від запровадження даних заходів.

Література

1. Шматько В. Г. Екологія і організація природоохоронної діяльності: навч. посіб. / В. Г. Шматько, Ю. В. Нікітін – 2-ге вид. – К.: КНТ, 2008. – 304 с.

2. Вітровий А. О. Підвищення ефективності управління інноваційним розвитком підприємств технічного сервісу / Вітровий А. О. // Матеріали круглого столу “Особливості розвитку ринку послуг технічного сервісу в сучасних умовах” – м. Тернопіль, 3 червня 2014. – С. 30 - 33.

3. Екологічний менеджмент: навчальний посібник / [Матейчик В. П., Грищук О. К., та ін.]; за ред. М. Ф. Дмитриченка. – К.: НТУ, 2010. – 250 с.

Тетяна Гресько

Тернопільський національний економічний університет

АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ЯК ЗАПОРУКА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Одна із найбільших проблем економічної безпеки й енергетичної незалежності нашої держави є забезпеченість енергетичними ресурсами. Дана проблема пов'язана із вичерпністю традиційних ресурсів, різкими коливаннями їх вартості, що провокує, в свою чергу, підвищення ціни на продукти харчування.

У світі все більше уваги приділяють пошуку шляхів застосування поновлюваних джерел енергії, яка накопичена живою речовиною за рахунок фотосинтезу – біопаливу. Завдяки процесу фотосинтезу в найкоротші терміни може бути покрито близько 10 % загальних енерговитрат. У зв'язку з цим тема біопалива на сьогоднішній день набуває особливої актуальності так як воно є альтернативою традиційним енергоресурсам.

Ніхто не буде заперечувати той факт, що викопні енергоресурси одні країни мають в обмеженому доступі, а в інших їх кількість постійно зменшується і найближчим часом вони будуть вичерпані. У зв'язку з цим світ все більше уваги приділяє пошуку та створенню альтернативних джерел енергоресурсів. А враховуючи факт, що стратегічна мета нашої держави це інтеграція у Європейський Союз, то розвиток біоенергетики набуває особливого значення, так як використання відновлюваної енергії на середньоєвропейському рівні є однією із вимог ЄС до країн-кандидатів, що в свою чергу є додатковим фактором на користь подальшого розвитку відновлюваної енергетики.

В Україні все більше зростає потреба у впровадженні альтернативної енергетики також зумовлена великим показником енергозалежності нашої держави та нестабільності цін на традиційні енергетичні ресурси. В Україні щороку